

CONVENȚIA PRIVIND ASISTENȚA ÎN CAZ DE ACCIDENT NUCLEAR SAU ÎN SITUAȚIE DE URGENȚĂ RADIOLOGICĂ

STATELE PĂRȚI LA PREZENTA CONVENȚIE,

CONȘTIENȚE de desfășurarea unor activități nucleare în anumite state,

LUÂND ACT de faptul că au fost luate și sunt luate măsuri generale în vederea asigurării unui nivel înalt de securitate în cadrul activităților nucleare în scopul de a preveni accidentele nucleare și de a limita cât mai mult posibil consecințele oricărui accident de acest tip care ar putea să se producă,

DORIND să consolideze și mai mult cooperarea internațională pentru dezvoltarea și utilizarea în condiții de securitate a energiei nucleare,

CONVINSE de necesitatea instituirii unui cadru internațional care să faciliteze furnizarea unei asistențe rapide în cazul unui accident nuclear sau în situația unei urgențe radiologice, în scopul atenuării consecințelor,

LUÂND ACT de utilitatea acordurilor bilaterale și multilaterale privind asistența reciprocă în acest domeniu,

LUÂND ACT de activitățile Agenției Internaționale a Energiei Atomice privind elaborarea unor directive referitoare la acordurile privind asistența reciprocă de urgență în caz de accident nuclear sau în situații de urgență radiologică,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Dispoziții generale

(1) Statele părți cooperează între ele și cu Agenția Internațională a Energiei Atomice (denumită în continuare „agenție”) în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții în scopul facilitării asistenței rapide în caz de accident nuclear sau în situații de urgență radiologică, în scopul de a se limita cât mai mult posibil consecințele și de a se proteja viața, bunurile și mediul înconjurător împotriva efectelor emisiilor radioactive.

(2) În scopul facilitării acestei cooperări, statele părți pot încheia acorduri bilaterale sau multilaterale sau, în cazul în care este necesar, o combinație a acestora, în scopul de a se preveni sau de a se limita cât mai mult posibil prejudiciile corporale sau daunele care pot fi cauzate de un accident nuclear sau de o situație de urgență radiologică.

(3) Statele părți solicită agenției, care acționează în cadrul statului propriu, să depună toate eforturile necesare pentru ca, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, să promoveze, să faciliteze și să sprijine cooperarea dintre statele părți, prevăzută prin prezenta convenție.

Articolul 2

Furnizarea asistenței

(1) În cazul în care un stat parte are nevoie de asistență pentru a face față unui accident nuclear sau unei situații de urgență radiologică, fie că sursa accidentului sau a situației de urgență se

află sau nu pe teritoriul său, sub jurisdicția sau sub controlul său, acesta poate solicita asistență oricărui alt stat parte, în mod direct sau prin intermediul agenției, și de la agenție sau, după caz, altor organizații internaționale interguvernamentale (denumite în continuare „organizații internaționale”).

(2) Statul parte care solicită asistența trebuie să indice nivelul și tipul de asistență solicitată și, în cazul în care acest lucru este posibil, comunică părții care furnizează asistența informațiile care i-ar putea fi necesare pentru a determina în ce măsură este capabilă să răspundă solicitării. În cazul în care statul parte care solicită asistența nu are posibilitatea de a indica nivelul și tipul de asistență solicitată, acesta stabilește împreună cu statul parte care furnizează asistența, după consultări, nivelul și tipul de asistență solicitată.

(3) Fiecare stat parte căruia i se adresează o solicitare de asistență de acest tip stabilește în cel mai scurt timp și comunică statului parte solicitant, în mod direct sau prin intermediul agenției, dacă este în măsură să furnizeze asistența solicitată, precum și nivelul și condițiile asistenței care ar putea fi furnizată.

(4) În limitele capacităților de care dispun, statele părți stabilesc și notifică agenției numele experților, materialul și echipamentele care ar putea fi puse la dispoziție pentru furnizarea de asistență altor state părți în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică, precum și condițiile, în special financiare, în care asistența ar putea fi furnizată.

(5) Orice stat parte poate solicita asistență medicală sau instalarea provizorie pe teritoriul altui stat parte a persoanelor afectate de un accident nuclear sau de o situație de urgență radiologică.

(6) În conformitate cu statutul său și cu dispozițiile prezentei convenții, agenția răspunde la cererea de asistență a unui stat parte solicitant sau a unui stat membru în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică:

- (a) punând la dispoziția acestuia resursele adecvate alocate în acest scop;
- (b) transmițând în mod prompt cererea altor state și organizații internaționale care, în conformitate cu informațiile de care dispune agenția, pot deține resursele necesare și
- (c) coordonând la nivel internațional asistența disponibilă, în cazul în care statul care solicită asistență îi cere acest lucru.

Articolul 3

Conducerea și controlul asistenței

Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel:

- (a) conducerea, controlul, coordonarea și supervizarea generală a asistenței revin, pe teritoriul său, statului care solicită asistența. În cazul în care asistența implică personal, partea care furnizează asistența ar trebui să desemneze, în urma consultărilor cu statul care solicită asistența, persoana căreia ar trebui să i se încredințeze și care ar trebui să păstreze supervizarea operațională directă a personalului și a materialului furnizat. Persoana desemnată ar trebui să exercite supervizarea în cooperare cu autoritățile competente în domeniu ale statului care solicită asistența;
- (b) statul care solicită asistența furnizează, în limita posibilităților de care dispune, instalațiile și serviciile locale necesare gestionării raționale și eficiente a asistenței. De asemenea, acesta asigură protecția personalului, a materialului și a echipamentelor introduse pe teritoriul său de către partea care furnizează asistența sau în numele acesteia, în scopul asigurării asistenței;
- (c) materialul și echipamentele furnizate de o parte sau de cealaltă pe durata asistenței rămân în proprietatea acesteia, fiind garantată restituirea acestora;
- (d) un stat parte care furnizează asistență ca urmare a unei solicitări efectuate în conformitate cu articolul 2 alineatul (5) coordonează asistența pe teritoriul său.

Articolul 4

Autoritățile competente și punctele de contact

(1) Fiecare stat parte indică agenției și celorlalte state părți, în mod direct sau prin intermediul agenției, care sunt autoritățile

competente și punctul de contact abilitat să efectueze și să primească cereri și să accepte oferte de asistență. Punctele de contact, precum și o celulă centrală a agenției trebuie să fie accesibile în permanență.

(2) Fiecare stat parte comunică în cel mai scurt timp agenției toate modificările eventuale ale informațiilor prevăzute la alineatul (1).

(3) Agenția comunică în mod regulat și prompt statelor părți, statelor membre și organizațiilor internaționale interesate informațiile prevăzute la alineatele (1) și (2).

Articolul 5

Funcțiile agenției

În conformitate cu articolul 1 alineatul (3) și fără a aduce atingere altor dispoziții ale prezentei convenții, statele părți solicită agenției:

- (a) să culegă și să difuzeze statelor părți și statelor membre informații privind:
 - (i) experții, echipamentul și materialele care ar putea fi puse la dispoziție în caz de accidente nucleare sau situații de urgență radiologică;
 - (ii) metodele, tehnicile și rezultatele disponibile ale activităților de cercetare privind intervenția în caz de accidente nucleare sau situații de urgență radiologică;
- (b) să acorde sprijin unui stat parte sau unui stat membru, la cererea acestuia, în legătură cu oricare dintre chestiunile enumerate în continuare sau cu alte chestiuni adecvate:
 - (i) elaborarea planurilor de urgență în caz de accidente nucleare și situații de urgență radiologică, precum și a legislației adecvate;
 - (ii) crearea de programe de formare adecvate pentru personalul de intervenție în caz de accidente nucleare sau situații de urgență radiologică;
 - (iii) transmiterea de cereri de asistență și de informații relevante în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică;
 - (iv) crearea de programe, proceduri și norme adecvate de supraveghere a radioactivității;
 - (v) efectuarea de studii pentru determinarea posibilității de implementare a unor sisteme adecvate de supraveghere a radioactivității;

- (c) să pună la dispoziția unui stat parte sau a unui stat membru care solicită asistență în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică resursele adecvate alocate în vederea efectuării unei evaluări inițiale a accidentului sau a situației de urgență;
- (d) să propună sprijinul său statelor părți sau statelor membre în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică;
- (e) să stabilească și să mențină legătura cu organizațiile internaționale relevante în vederea obținerii și a schimbului de informații și de date relevante și să furnizeze o listă a acestor organizații statelor părți, statelor membre și organizațiilor menționate anterior.

Articolul 6

Confidențialitatea și declarațiile publice

(1) Statul care solicită asistența și partea care furnizează asistența păstrează confidențialitatea informațiilor confidențiale la care au acces cu ocazia asistenței în caz de accident nuclear sau situație de urgență radiologică. Aceste informații se utilizează exclusiv în scopul asistenței convenite.

(2) Partea care furnizează asistența face tot posibilul pentru a se concerta cu partea care solicită asistența înainte de a face publice informațiile privind asistența furnizată cu ocazia unui accident nuclear sau a unei situații de urgență radiologică.

Articolul 7

Rambursarea cheltuielilor

(1) O parte poate furniza gratuit asistență statului care o solicită. Atunci când analizează dacă trebuie să ofere asistență plecând de la o asemenea bază, partea care furnizează asistența ține seama de:

- (a) tipul accidentului nuclear sau al situației de urgență radiologică;
- (b) locul de origine al accidentului nuclear sau al situației de urgență radiologică;
- (c) nevoile țărilor în curs de dezvoltare;
- (d) nevoile speciale ale țărilor care nu dispun de instalații nucleare și
- (e) alți factori relevanți.

(2) În cazul în care asistența se furnizează cu titlu rambursabil total sau parțial, statul care solicită asistența rambursează părții care furnizează asistența cheltuielile pentru serviciile asigurate de

persoane sau organizații care acționează în numele său, precum și orice cheltuieli legate de asistență, în măsura în care acestea nu sunt suportate direct de către statul care solicită asistența. Cu excepția cazului în care s-a convenit altfel, rambursarea se efectuează în mod prompt, după ce partea care furnizează asistența a făcut o cerere în acest sens statului care solicită asistența, iar în cazul cheltuielilor altele decât cele locale aceasta este liberă să fie transferată.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2), partea care furnizează asistența poate renunța, în orice moment, la rambursare sau poate accepta amânarea totală sau parțială a acesteia. În cazul în care au în vedere renunțarea sau amânarea, părțile care furnizează asistența trebuie să țină seama de nevoile țărilor în curs de dezvoltare.

Articolul 8

Privilegiu, imunități și facilități

(1) Statul care solicită asistență acordă personalului părții care furnizează asistența și personalului care acționează în numele său privilegiile, imunitățile și facilitățile necesare exercitării funcțiilor de asistență ale acestora.

(2) Statul care solicită asistență acordă personalului părții care furnizează asistența și personalului care acționează în numele său, notificat în mod corespunzător statului care solicită asistența și acceptat de către acesta, următoarele privilegii și imunități:

- (a) imunitate în caz de arestare, detenție și jurisdicție, inclusiv jurisdicția penală, civilă și administrativă a statului care solicită asistența, pentru actele sau omisiunile din timpul exercitării funcțiilor și
- (b) exonerarea de impozite, drepturi sau alte prelevări, cu excepția celor care sunt conținute în mod normal în prețul mărfurilor sau care sunt achitate pentru servicii efectuate în scopul îndeplinirii funcțiilor de asistență.

(3) Statul care solicită asistența:

- (a) exonerează partea care furnizează asistența de plata impozitelor, a drepturilor sau a altor prelevări pentru materialul și bunurile introduse pe teritoriul statului care solicită asistența de către partea care furnizează asistența, în scopul efectuării acesteia;

(b) acordă imunitate în caz de sechestr, poprire sau rechiziție pentru materialul și bunurile respective.

(4) Statul care solicită asistența garantează repatrierea materialului și a bunurilor. La cererea părții care furnizează asistența, statul care solicită asistența ia măsurile necesare, în limita posibilităților, pentru decontaminarea materialului reutilizabil folosit în timpul asistenței, înainte de returnarea acestuia.

(5) Statul care solicită asistența facilitează intrarea și șederea pe teritoriul național, precum și ieșirea de pe acest teritoriu pentru personalul care face obiectul notificării menționate la alineatul (2), precum și pentru materialul și bunurile necesare asistenței.

(6) Nici o dispoziție a prezentului articol nu obligă statul care solicită asistența să acorde resortisanților sau rezidenților săi privilegiile și imunitățile prevăzute la alineatele precedente.

(7) Fără a aduce atingere privilegiilor și imunităților, toți beneficiarii lor în conformitate cu dispozițiile prezentului articol sunt obligați să respecte legile și reglementările statului care solicită asistența. De asemenea, aceștia sunt obligați să nu se amestece în problemele interne ale statului care solicită asistența.

(8) Nici o dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor privind privilegiile și imunitățile acordate în conformitate cu alte acorduri internaționale sau reglementări de drept internațional.

(9) În momentul semnării, al ratificării, al acceptării, al aprobării sau al aderării la prezenta convenție, un stat poate declara că nu se consideră obligat, total sau parțial, prin dispozițiile alineatelor (2) și (3).

(10) Un stat parte poate să retragă în orice moment o declarație efectuată în conformitate cu dispozițiile alineatului (9), printr-o notificare adresată depozitarului.

Articolul 9

Tranzitul personalului, al materialului și al bunurilor

La cererea statului care solicită asistența sau a părții care o furnizează, fiecare stat parte ia măsuri pentru a facilita tranzitul pe teritoriul său, către și dinspre statul care solicită asistența, al personalului notificat în mod corespunzător, precum și al materialului și al bunurilor utilizate pentru asistență.

Articolul 10

Acțiuni judiciare și reparații

(1) Statele părți colaborează strâns pentru a facilita reglementarea urmărilor și a acțiunilor judiciare angajate în conformitate cu dispozițiile prezentului articol.

(2) Cu excepția cazului în care s-a hotărât altfel, pentru orice deces sau rănire a persoanelor fizice, precum și pentru daune materiale, pierderea bunurilor sau daune ecologice pe teritoriul său sau într-o altă zonă aflată sub jurisdicția sau controlul său cu ocazia furnizării asistenței solicitate, un stat parte care solicită asistența:

- (a) nu angajează urmăriri judiciare împotriva părții care furnizează asistența sau împotriva persoanelor fizice sau juridice care acționează în numele său;
- (b) își asumă responsabilitatea urmării și a acțiunilor judiciare angajate de terți împotriva părții care furnizează asistența sau împotriva persoanelor fizice sau juridice care acționează în numele său;
- (c) liberează de responsabilitate partea care furnizează asistența sau persoanele fizice sau juridice care acționează în numele său de urmăririle și de acțiunile judiciare menționate la litera (b) și
- (d) plătește o despăgubire părții care furnizează asistența sau persoanelor fizice sau juridice care acționează în numele său în caz de:
 - (i) deces sau rănire a personalului părții care furnizează asistența, precum și a persoanelor fizice sau juridice care acționează în numele său;
 - (ii) pierdere de material sau echipamente durabile folosite pentru a furniza asistență sau daune aduse acestora,

cu excepția situației de greșală intenționată din partea celor care au cauzat decesul, rănirea, pierderea sau daunele.

(3) Prezentul articol nu împiedică plata sumelor reprezentând reparații sau indemnități, prevăzute prin acordurile internaționale sau legile naționale în vigoare ale oricărui stat.

(4) Nici o dispoziție a prezentului articol nu obligă statul care solicită asistența să pună în aplicare, total sau parțial, alineatul (2) pentru resortisanții sau rezidenții săi.

(5) În momentul semnării, al ratificării, al acceptării, al aprobării sau al aderării la prezenta convenție, un stat poate declara:

- (a) că nu se consideră obligat, total sau parțial, prin alineatul (2);
- (b) că nu va pune în aplicare alineatul (2), total sau parțial, în caz de neglijență gravă a celor care au cauzat decesul, rănirea, pierderea sau dauna.

(6) Un stat parte poate să retragă, în orice moment, o declarație efectuată în conformitate cu alineatul (5), printr-o notificare adresată depozitarului.

*Articolul 11***Încetarea asistenței**

Statul care solicită asistența sau partea care furnizează asistența poate solicita, în orice moment, după ce a organizat consultări adecvate, printr-o notificare scrisă, încetarea asistenței primite sau furnizate în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții. După exprimarea solicitării, părțile vizate se consultă în vederea adoptării măsurilor necesare pentru o încetare adecvată a asistenței.

*Articolul 12***Relațiile cu alte acorduri internaționale**

Dispozițiile prezentei convenții nu afectează drepturile și obligațiile reciproce ale statelor părți în conformitate cu acordurile internaționale existente privind chestiunile reglementate de prezenta convenție sau în temeiul viitoarelor acorduri internaționale încheiate în conformitate cu obiectul și scopul prezentei convenții.

*Articolul 13***Soluționarea litigiilor**

(1) În cazul unui litigiu între statele părți sau între un stat parte și agenție în ceea ce privește interpretarea sau aplicarea dispozițiilor prezentei convenții, părțile litigiului se consultă în vederea reglementării acestuia pe calea negocierilor sau prin orice altă modalitate pașnică, acceptată de părți.

(2) În cazul în care un litigiu apărut între statele părți nu poate fi reglementat în termen de un an de la prezentarea solicitării de consultare prevăzută la alineatul (1), la cererea oricăreia dintre părți, acesta este supus arbitrajului sau trimis Curții Internaționale de Justiție pentru decizie. În cazul în care, în termen de șase luni de la data solicitării de arbitraj, părțile în litigiu nu reușesc să ajungă la un acord privind organizarea arbitrajului, o parte poate cere președintelui Curții Internaționale de Justiție sau Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite să desemneze unul sau mai mulți arbitri. În caz de conflict între cererile părților în litigiu, prevalează cererea adresată Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite.

(3) În momentul semnării, al ratificării, al acceptării, al aprobării sau al aderării la prezenta convenție, un stat poate declara că nu se consideră obligat, total sau parțial, prin una sau ambele proceduri de soluționare a litigiilor prevăzute la alineatul (2). Celelalte state părți nu sunt obligate printr-o procedură de soluționare a litigiilor prevăzute la alineatul (2) față de un stat parte pentru care o astfel de declarație este în vigoare.

(4) Un stat parte poate să retragă în orice moment o declarație efectuată în conformitate cu dispozițiile alineatului (3), printr-o notificare adresată depozitarului.

*Articolul 14***Intrarea în vigoare**

(1) Prezenta convenție este deschisă pentru semnarea de către toate statele și de către Namibia, reprezentată de Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, la sediul Agenției Internaționale a Energiei Atomice din Viena și la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York de la data de 26 septembrie 1986, respectiv 6 octombrie 1986, și până la intrarea sa în vigoare sau pentru o perioadă de 12 luni, în cazul în care intrarea în vigoare durează mai mult.

(2) Un stat și Namibia, reprezentată de Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, pot să își exprime consimțământul privind obligativitatea care decurge din prezenta convenție, prin semnarea sau depunerea unui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare după semnarea subordonată ratificării, acceptării sau aprobării sau prin depunerea unui instrument de aderare. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare se depun la depozitar.

(3) Prezenta convenție intră în vigoare la 30 de zile după ce trei state și-au exprimat consimțământul privind obligativitatea.

(4) Pentru fiecare stat care și-a exprimat consimțământul cu privire la obligativitatea prezentei convenții după intrarea în vigoare a acesteia, prezenta convenție intră în vigoare pentru statul respectiv la 30 de zile după exprimarea consimțământului.

(5) (a) În conformitate cu dispozițiile prezentului articol, la prezenta convenție pot adera organizațiile internaționale și organizațiile de integrare regională constituite de statele suverane, care sunt abilitate să negocieze, să încheie și să pună în aplicare acorduri internaționale privind chestiunile reglementate de prezenta convenție.

(b) Pentru problemele care sunt de competența lor, organizațiile, acționând în nume propriu, exercită drepturi și îndeplinesc obligații atribuite prin prezenta convenție statelor părți.

(c) În cazul depunerii unui instrument de adeziune de către o organizație, aceasta comunică depozitarului o declarație prin care indică gradul de competență privind chestiunile reglementate de prezenta convenție.

(d) O astfel de organizație nu dispune de nici un vot care să se adauge la voturile statelor membre.

*Articolul 15***Punerea în aplicare provizorie**

Cu ocazia semnării sau la o dată ulterioară care precede intrarea în vigoare a prezentei convenții în ceea ce îl privește, un stat poate declara că va pune în aplicare prezenta convenție cu titlu provizoriu.

*Articolul 16***Amendamente**

(1) Un stat parte poate propune amendamente la prezenta convenție. Amendamentul propus se prezintă depozitarului, care îl comunică fără întârziere tuturor celorlalte state părți.

(2) În cazul în care majoritatea statelor părți solicită depozitarului să organizeze o conferință în vederea studierii amendamentelor propuse, depozitarul invită toate statele părți să asiste la această conferință, care va avea loc în termen de minimum 30 de zile după trimiterea invitațiilor. Orice amendament adoptat în cadrul conferinței cu o majoritate de două treimi a statelor părți se consemnează într-un protocol care este deschis pentru semnarea de către toate statele părți la Viena și la New York.

(3) Protocolul intră în vigoare în termen de 30 de zile după ce un număr de trei state și-au exprimat consimțământul privind obligativitatea. Pentru fiecare stat care își exprimă consimțământul privind obligativitatea creată de protocol după intrarea în vigoare a acestuia, protocolul intră în vigoare pentru acest stat în termen de 30 de zile după exprimarea consimțământului.

*Articolul 17***Denunțarea**

(1) Un stat parte poate denunța prezenta convenție printr-o notificare scrisă adresată depozitarului.

(2) Denunțarea intră în vigoare la un an de la data la care depozitarul primește notificarea.

*Articolul 18***Depozitarul**

(1) Depozitarul prezentei convenții este directorul general al agenției.

(2) Directorul general al agenției notifică în cel mai scurt timp statelor părți și celorlalte state membre:

- (a) fiecare semnare a prezentei convenții sau a protocoalelor de amendament;
- (b) fiecare depunere de instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare privind prezenta convenție sau orice protocol de amendament;
- (c) orice declarație sau retragere a declarației efectuată în conformitate cu articolele 8, 10 și 13;
- (d) orice declarație de punere în aplicare provizorie a prezentei convenții, efectuată în conformitate cu articolul 15;
- (e) intrarea în vigoare a prezentei convenții și a amendamentelor care i se aduc și
- (f) orice denunțare efectuată în conformitate cu articolul 17.

*Articolul 19***Texte autentice și copii certificate**

Originalul prezentei convenții, ale cărui versiuni în limba engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă sunt autentice în egală măsură, va fi depus la directorul general al Agenției Internaționale a Energiei Atomice, care va transmite copii certificate statelor părți și tuturor celorlalte state membre.

DREPT CARE subsemnații, abilitați în acest sens, au semnat prezenta convenție, deschisă spre semnare în conformitate cu articolul 14 alineatul (1).

ADOPTATĂ de conferința generală a Agenției Internaționale a Energiei Atomice reunită în sesiune extraordinară la Viena, douăzeci și șase septembrie o mie nouă sute optzeci și șase.

Declarație menționată la articolul 14 alineatul (5) litera (c) din Convenția privind asistența în caz de accident nuclear sau în situație de urgență radiologică

Comunitatea deține competențe pe care le împarte cu statele membre în materie de asistență în caz de urgență radiologică, competențe care decurg din articolul 2 litera (b) și din dispozițiile relevante ale titlului II capitolul 3, intitulat „Protecția sanitară”, din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.
